

Moving On

Slutrapport för Moving On

Projektperiod 160501-190430

Rapporten framställd av:

Projektledare: Pia Agmyr

Kvalitetsutvecklare: Marina Zivojinovic

Samarbetspartners

1. Sammanfattning

Moving on var ett ESF-projekt som riktade sig till ungdomar i åldrarna 15–24 år som står långt ifrån arbetsmarknaden. Projektperioden har varat mellan 160501-190430. Syftet med projektet var att minska arbetslösheten i Halland bland unga i socialt utsatta områden som står långt från arbetsmarknaden samt att etablera samarbete mellan relevanta aktörer i Halland som är viktiga för målgruppen. Det övergripande målet med projektet var att deltagarna skulle komma vidare till studier, arbete eller närma sig arbetsmarknaden. Under den treåriga projektperioden förbättrades arbetsmarknaden vilket medförde att många ungdomar kom ut i arbete. Effekten av detta blev att projektet inte nådde det antal ungdomar som prognosticerats vid ansökningstillfället. Det innebar också att de ungdomar som projektet arbetade med hade en ”tyngre” och mer komplex problematik än vad som förväntats. Trots detta lyckades projektet nå uppsatt mål att minst 60 % av ungdomarna ska gå vidare till arbete, studier eller insatser till annan aktör vid avslut i projektet. Med detta avses till exempel insats via annan myndighet som arbetsförmedlingen, försäkringskassan eller vården. De främsta framgångsfaktorerna bedöms vara det multikompetenta teamet som har arbetat med ungdomarna; förstärkta insatser av hälsofrämjande och stärkande karaktär samt det goda samarbetet med handledarna i projektets Näringslivsspår.

2. Projektidé och förväntade resultat

Projektets syfte och mål

Syftet med projektet var minskad arbetslöshet i Halland bland unga i socialt utsatta områden som står långt från arbetsmarknaden samt att etablera samarbete mellan aktörer i Halland för spridning, utveckling och implementering av metoder och kunskap som underlättar ungas etablering på arbetsmarknaden.

Det övergripande målet med projektet var att deltagarna skulle komma vidare till studier, arbete eller närma sig arbetsmarknaden. Bakgrunden till projektet var att det finns många ungdomar som lever i ett utanförskap i det svenska samhället, utifrån att de exempelvis inte har en färdig gymnasieutbildning, mår psykiskt dåligt och/eller lever i relativ fattigdom. Många av dessa ungdomar upplever en hopplöshet och saknar framtidstro, och vissa ungdomar riskerar dessutom att fastna i missbruk och/eller kriminalitet. Det finns ett stort mörkertal av unga med olika sorters problematik där insatserna och metoderna är otillräckliga för att uppnå önskat resultat om att få ut ungdomar i arbete, studier eller att de närmar sig arbetsmarknaden.

Syftet med projekt Moving On var förutom att arbeta med ungdomarna även att utöka och komplettera befintlig kompetens hos projektägaren (Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen) med nya kompetenser/insatser och skapa ett multikompetent team som arbetar med målgruppen ur ett holistiskt perspektiv. Genom projektet skulle nya metoder och rutiner skapas och provas samt värdefulla nätverk med bl a näringslivet arbetas fram. Tack vare den starka kopplingen till projektägarens ordinarie verksamhet var ambitionen även att framgångsfaktorer som identifieras under projektets gång löpande introduceras i ordinarie verksamhet i syfte att öka graden av implementering. Projektet har arbetat med tre ”spår” i syfte att uppnå fastställda delmål som bland annat handlade om

förbättrad hälsa; välmående; ökad demokratisk delaktighet i samhället; möjlighet att påverka sin vardag samt öka ungdomarnas nätverk i arbetslivet. Dessa tre spår benämndes hälso-, samhällsetablerings- och näringslivsspåren.

Projektet riktade sig från början till ungdomar som bor i socialt utsatta områden. I Halmstads kommun identifierades Andersberg, Linehed, Fyllinge, delar av Vallås samt Oskarström ut som sådana områden. Områdena Andersberg och Oskarström uppvisade år 2015 högst andel av befolkningen med nedsatt psykiskt välbefinnande. Under projektets gång konstaterades att problematiken med bland annat psykisk ohälsa och skolavhopp var utbredd även i andra delar av Halmstads kommun, vilket gjorde att projektet, i överenskommelse med samordnaren på ESF-rådet, breddade målgruppen till att omfatta alla områden i kommunen. Detta visade sig också bli en styrka då det ledde till att mixen av ungdomar blev större och därigenom även mångfalden i projektet.

Projektets delmål/indikatorer och målvärde

För detaljerad redovisning av projektets indikatorer och målvärde, samt resultat av dessa, se efterföljande avsnitt, samt rapport från projektets externa utvärderare Serus.

Målgrupper

Moving on:s övergripande mål med projektet var att ungdomarna genom projektet ska komma vidare till studier, arbete eller närma sig arbetsmarknaden. I utvärderingsplanen beskrivs projektets två målgrupper – ungdomar (primär målgrupp) och handledare som ingår i projektets Näringslivsspår (sekundär målgrupp).

- Primär målgrupp: Unga kvinnor och män i åldrarna 15–24 år som står långt ifrån arbetsmarknaden, och/eller som riskerar att få arbetsmarknadsrelaterade problem.
- Sekundär målgrupp: Handledare som ingår i projektets Näringslivsspår. Denna grupp har erhållit handledarutbildning för att på ett ändamålsenligt sätt kunna ta emot och introducera ungdomar på sina arbetsplatser.

Förväntade resultat av projektet

Projektet förväntades bidra till att fler unga i socialt utsatta områden kommer ut i arbete, utbildning eller andra insatser som ökar deras möjligheter på arbetsmarknaden. Andra förväntade positiva effekter på individnivå: bättre kunskap om det svenska samhället; ökad demokratisk delaktighet; förbättrad hälsa; arbetslivserfarenhet och etablerade kontakter med arbetsgivare; ökad tilltro till sin egen förmåga samt motivation och vilja att göra hälsosamma livsval utifrån en positiv framtidstro.

På en strukturell nivå förväntades effekten av projektet vara att de framgångsfaktorer som identifieras implementeras i ordinarie verksamhet och att de samarbetsformer och metoder som arbetas fram fortlever efter projektets avslut.

De arbetsgivare som deltog i projektets Näringslivsspår erhöll ökad kunskap om målgruppen och dess potential både på ett teoretiskt och praktiskt plan. Genom nätverket som skapades mellan arbetsgivare, ungdomar och projektpersonal och de resurser som har funnits inom

ramen för denna samverkan förväntades sannolikheten för integration av målgruppen på arbetsmarknaden att öka.

Har syfte, mål och målgrupp förändrats under projektperioden? Varför i sådana fall?

Projektets syfte och mål har inte förändrats, däremot har vissa delmål haft orealistiska måttal mot bakgrund av gruppens beskaffenhet. Sedan projektets ansökan och under uppstartfasen förändrades arbetsmarknaden och högkonjunkturen ledde till att många unga kom ut i arbete, vilket ledde till att de ungdomar som sedermera kom att utgöra projektets målgrupp hade betydligt "tyngre" problematik än vad som hade prognosticerats från början. Många av ungdomarna var mycket svåra att nå (ibland var det omöjligt); många var svårmotiverade och närvaron blev lägre än förväntat. Av den anledningen har projektet gjort två ändringsansökningar och det primära syftet var att korrigera budgeten samt skriva ner förväntat antal deltagare. Mål, delmål och uppsatta måttal som definierades i projektansökan har emellertid bibehållits trots att målgruppen blev betydligt mer "svårarbetad".

En förväntan som inte infriades var att vi genom projektet skulle nå fler ungdomar än vad som skedde som var av utländsk härkomst, trots försök via riktad uppsökande verksamhet i samarbete med våra samverkansparter. Vi hade bland annat utifrån de horisontella principerna en vision om att verka mer på en upparbetad mötesplats för ungdomar, för att vara tillgängliga för fler. Denna mötesplats var belägen i ett av de socioekonomiska områden som Moving On riktade in sig på. I samarbete med samverkansparter samt förening i området skulle vi nå de ungdomar som inte själva kom till oss eller någon av våra remitterter. Tyvärr ändrades mötesplatsens målgrupp till lägre åldrar och föreningen försvann från lokalen. Det medförde att det inte blev aktuellt att utlokalisera delar av projektpersonalen dit enligt den initiala planen. Samarbetet fortsatte därför under andra former vilket innebar en mer uppstyrd och planerad närvaro av projektpersonalen i området istället för möjligheter till det spontana mötet som vi hade hoppats kunna skapa.

Hur många kvinnor och män har deltagit i projektet?

Vi har sammanlagt registrerat 246 ungdomar i projektet, 102 kvinnor och 144 män. Däremot har vi haft 277 registrerade avslut i Moving On (119 kvinnor och 158 män). Anledningen till differensen är att en del ungdomar, av olika skäl, blivit aktuella mer än en gång i projektet. Enligt siffror från arbetsförmedlingen så är denna könsfördelning jämförbar med inskrivna där. Målet var 300 st och det nådde vi inte riktigt upp till. Genom informationsträffar och individuella möten har projektet emellertid mött ett betydligt större antal ungdomar. Dessa har varken registrerats eller skrivits in i Moving On av olika anledningar utan har av projektet lotsats vidare till ändamålsenlig insats eller instans istället.

3. Projektets resultat, mål och indikatorer

Som nämnts tidigare har vi trots ändringsansökningar bibehållit ursprungliga mål och delmål för projektet, några av dessa har visat sig vara svårare att mäta samt uppnå då målgruppen förändrades sedan ursprungsansökan. Vårt huvudsakliga mål att få ungdomar (60%) till sysselsättning i form av anställning, studier eller annat (t.ex praktik eller ersättning från Försäkringskassan) är uppnått. Uppföljning visar dessutom att hos de ungdomar som har gått vidare till arbete märktes en skillnad i ungdomars tro på sin förmåga att ta ansvar och

klara en anställning. För att verka för ett hållbart resultat har projektet haft fortsatt kontakt med ungdomen under en inledande fas av anställningsperioden, där behovet funnits. För ungdomarna har det varit en trygghet att veta att de kunnat vända sig till Moving On även om de inte är inskrivna längre.

Ett målvärde var att deltagarna skulle välja studier mer otraditionellt, utifrån könsaspekten, men de flesta som gått vidare till studier har påbörjat allmänna kurser (till exempel Ma, Eng, Sv, SH, Na), då det är de ämnena som saknats för dem. Vi hade även som målvärde att de ungdomar som praktiserat också skulle välja otraditionellt och de utgjorde ca en fjärdedel av ungdomarna. Utfallet blev att det var fler killar som gjorde otraditionella val, till exempel inom städ. I planering för praktikplats har vi utgått från ungdomens önskan, men samtidigt presenterat många valmöjligheter. Genom projektet har vi breddat utbudet av praktikplatser och branscher för att försöka inspirera till otraditionella val, trenden lyckades vi inte bryta helt.

Under projektiden upparbetades ett nätverk med arbetsgivarna som tagit emot praktikanter, nätverket kommer processledaren för näringslivet att fortsätta vara kontaktperson för efter projektet. När det gäller utbildning av handledare på arbetsplatserna lades mycket fokus på att informera och ge mer kunskap om den målgrupp Moving On arbetat med samt de horisontella principerna. Arbetsgivare har uppgett för både utvärderare och projektpersonal att de fått en större förståelse för målgruppen samt att de är mer positiva till att inkludera målgruppen på arbetsplatserna, vilket var ett av målen. För ungdomarna som varit i praktik har det inneburit värdefulla referenser och erfarenheter för framtiden, vilket också kan ha gett en insikt i en bransch som inte känns relevant längre eller en önskan om fortsättning inom området. Projektets ambition var att majoriteten av deltagarna skulle förbättra sin attityd gentemot arbete, vilket också införlivades. Detta genom aktiviteter som till exempel ovan nämnd praktik, studiebesök, träffa arbetsgivare av olika slag och genom föreläsningar som konkret berört arbetslivet.

Ett av projektets mål var att ungdomarna efter sitt deltagande skulle ha en mer positiv framtidstro och att deras framtidsutsikter förbättrades. En hög andel av ungdomarna har uppgett att de genom projektet fått mer kunskap och information om samhället och områden som berör detta, de har en större tro på framtiden och vet mer om sina möjligheter. Däremot säger ungdomarna att de inte känner en större delaktighet i samhället, vilket är tankeväckande. Här når vi inte riktigt upp till det önskvärda resultatet. Detta betyder att Arbetsmarknadsenheten framöver får jobba ännu mer fokuserat på att finna sätt som leder till att målgruppen känner delaktighet i samhället vilket utgör ett identifierat viktigt utvecklingsområde för den ordinarie verksamheten. Ett ökat självförtroende hos individerna är något som tar tid att bygga och där behöver vi lägga in mer fokus för att ungdomarna ska uppleva detta.

Vi ville även erbjuda juridisk rådgivning, framförallt till de ungdomar som är/varit i riskzonen för eller utsatts för någon form av brott, detta ville vi göra i samarbete med föreningar och samverkansparter som möter dessa ungdomar. Vi hade en hög ambition att genomföra detta, men tyvärr kunde vi inte erbjuda denna insats utifrån den ursprungliga tanken.

Svårigheten låg i att hitta en jurist/advokat inom det vi specifikt efterfrågade, trots många förfrågningar, kontakter och experthjälp. Vårt resultat blev till slut att en advokat höll i två föreläsningar, ämnen som togs upp var bl.a straffrätt, rättigheter och skyldigheter. Diskussioner fördes runt olika case som var relevanta för målgruppen. Ungdomarna fick även möjlighet att ställa personliga frågor efteråt, vilket några gjorde.

Den fysiska och psykiska hälsan hos målgruppen har ökat efter deltagandet i Moving On, framförallt är det den psykiska hälsan som ungdomarna uppger har förbättrats. Det handlar mycket om att få rätt verktyg och stöd för att kunna förändra och ibland acceptera sin situation.

Som nämnts ovan har projektet nått goda resultat när det gäller att få ungdomarna vidare till arbete eller studier och en av de främsta framgångsfaktorerna för detta är att vi har kunnat arbeta många personer runt ungdomen, denne har blivit sedd och träffat rätt profession i projektet. Många av ungdomarna har en psykisk ohälsa eller en diagnostiserad funktionsnedsättning och alla fungerar olika. Utifrån detta är individens tillgångar och möjligheter viktiga att förhålla sig till och leda rätt. Hos personalen har det inte gjorts någon skillnad på vem de mött utan projektpersonalen har hela tiden utgått ifrån individens förutsättningar och arbetat efter en gemensam värdegrund. Detta har underlättat för ungdomen att ta nästa steg. Projektpersonalen har fått en större och delvis ny kunskap om funktionsvariationer, som de har använt sig av i sitt möte med deltagarna. Kunskapen har förskansats genom samtal och dialoger med ungdomarna, personalen emellan, samtal med vården samt utbildningar och föreläsningar. Genom gemensamma ärendegenomgångar har personalen kunnat råda och stötta varandra i arbetet med ungdomen, för att denne ska få bästa förutsättningar och stöd för att lyckas.

4. Arbetssätt

Under projektets gång har olika arbetssätt/metoder testats och arbetats fram. Det har varit en fördel att kunna prova olika insatser för deltagarna. I bilagd processkarta kan gången följas för deltagaren i Moving On, som är den metod vi arbetat fram och sedan förhållit oss till. Genom Moving On har projektpersonalen fått mer kunskap om ungdomarnas behov, målgruppen var "svårare" än vad som uppfattades när ansökan till projektet skrevs. En viktig utgångspunkt i arbetet har varit en holistisk ansats till ungdomens situation vilket innebär att personalen har arbetat med olika delar av ungdomens vardag och arbetat i parallella processer, tex inslag som handlar om välmående, samtal med kurator, stöd på en praktikplats, samråd med ungdomens socialsekreterare i de fall det har varit aktuellt etc. Vi har hela tiden arbetat utifrån ambitionen att gemensamt försöka fånga ungdomens livssituation och samplanera aktuella insatser.

All projektpersonal har genomgått utbildning om de horisontella principerna och denna kunskap har genomsyrat arbetet under hela projektperioden. Vi har haft föreläsningar av personer med funktionsvariationer, workshop angående hbtq-frågor och vi har utmanat våra deltagare till att tänka otraditionellt då det gäller val av studier eller praktik/arbete. Vi har inte gjort några skillnader mellan individer utan har haft fokus på att möta varje individ utifrån den unika person som den är. Till några av föreläsningarna har vi även bjudit in deltagare från ordinarie verksamhet för att kunna erbjuda fler ungdomar möjligheten att ta

del av denna kunskap samt att vi även har sett detta som en del i den kommande implementeringsfasen.

○ **Multikompetent team**

Som tidigare nämnts är en av framgångsfaktorerna det tvärprofessionella teamet med processledare, handläggare på arbetsmarknadsenheten, ekonomiskt bistånd och socialförvaltningen, arbetsförmedlare, studie- och yrkesvägledare och kurator. Tack vare att vi har haft olika funktioner i projektet har vi kunnat ta stöd av varandra utifrån deltagarens önskan. Det innebär även att vägarna har varit korta och att deltagaren inte har känt sig "bortglömd". Det har alltid funnits en planering som de inblandade arbetat efter och parallella insatser har pågått kontinuerligt. För en del unga har det endast inneburit individuella samtal, medan det för de flesta har kombinerats med gruppverksamhet. Medarbetarna har brunnit för sitt uppdrag, de upplever att de har bidragit till att bygga en gemensam värdegrund och en serviceminded attityd. Utvärdering visar att ungdomarna har gett feedback att de alltid har känt sig välkomna. Korta vägar mellan myndighetskontakterna (arbetsförmedlingen och ekonomiskt bistånd) har varit till stor fördel. Vi har kunnat arbeta snabbt och effektivt och genomföra exempelvis trepartssamtal i olika konstellationer med kort varsel.

○ **I mötet med målgruppen**

Projektpersonalen har arbetat "supported" - att hela tiden stötta, ge chanser, motivera och se möjligheter har varit en ledstjärna i Moving On. Det som gjort skillnad för deltagarna har varit att det funnits stora möjligheter för dem att utgå ifrån sig själva och sina behov och få en möjlighet att själva påverka vad som ska ske. Mycket handlar om att få deltagarna att förstå detta, att de har ett val. Förändring tar tid och det har varit en viktig faktor, att ge ungdomarna den tid de behöver för att komma vidare samt relationerna som har skapats mellan deltagare och medarbetare i projektet. Vi har således inte haft en statisk modul inom Moving On som varje individ ska genomgå, utan vi har utgått från individens förutsättningar och kapacitet, där vi har kunnat utmana och stötta. Det har funnits en hög medvetandegrad bland medarbetare om jämställdhet som har lett till att de har haft ett aktivt fokus på frågan i samtal och möten med deltagare samt erbjudit könsneutrala aktiviteter.

Återigen vill vi nämna vikten av att arbeta multikompetent, där alla är en pusselbit, att ha en kurator i Moving On för att jobba med unga ur ett arbetsmarknads- och studieperspektiv är en framgångsfaktor i sig. Den målgrupp som kuratorn mött i projektet bekräftar den bild som nationella folkhälsoenkäten 2017 och 2018 visar att den psykiska ohälsan hos ungdomar ökar. Det är de "lättare" diagnoserna som ökar, som exempelvis social ångest och depressioner. Flera upplever en osäkerhet i sig själva och även till samhället. Samtidigt har vi träffat många med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Oavsett diagnos eller svårigheter har det varit kuratorns och övriga teamets primära uppgift att locka fram och stärka ungdomens egen vilja och kompetens. Var och en av individerna sitter med svaren inom sig och är expert på sig själv. Metoderna som använts här är kognitiv beteendeterapi, inklusive motiverande samtal och mindfulness. Möten med ungdomarna har skett både enskilt och i grupp och kuratorn har guidat dem utifrån deras mål och delmål och gett dem faktiska och användbara verktyg.

○ **Näringsliv**

Deltagarna har uttryckt att det sätt vi arbetat med jobbcoaching, framförallt i grupp, har varit viktigt och givande. Här har de fått stöd med sina ansökningshandlingar, hitta jobben och också haft möjlighet att träffa arbetsgivare och bemanningsföretag på plats, dels få genomföra en snabb intervju dels lämna ansökan. Vi har genomfört studiebesök på företag inom olika branscher, för att visa bredden på arbetsmarknaden och väcka intresse för olika yrken. Genom att etablera och bygga upp kontakter inom näringslivet i Halmstad, har det öppnats upp nya vägar och möjligheter för vår målgrupp. Utbildning och återkommande träffar för handledare på arbetsplatserna har gjort att det blivit en bra start för alla parter. Inom näringslivet finns en bredd av yrken att testa på som gör att ungdomarna kan få upp intresset för vidare studier eller arbete inom området. Att processledaren har arbetat ackvirerande, utifrån intresset hos ungdomen, har gjort att det oftast blivit bra matchningar. Stödet från processledaren, möjligheten för denne att vara med på arbetsplatsen, täta uppföljningar och att finnas till hands har också varit en framgångsfaktor, samt samarbetet med arbetsförmedlaren.

○ **Samhällsetablering**

I Moving On har vi haft som mål att våra deltagare ska känna en större delaktighet och få större kunskap om samhället, att hjälpa dem att formulera positiva livs- och framtidsplaner. Detta har vi stärkt genom föreläsningar och aktiviteter inom t. ex privatekonomi, arbetsrätt, konsumentlag, boendefrågor, demokrati, vilka rättigheter, skyldigheter och möjligheter har vi som medborgare. Deltagarna har gjort studiebesök på t. ex Skatteverket och Räddningstjänsten samt hos olika studieanordnare, då vi ville presentera på vilka sätt man kan studera och vilka vägar som finns. Studieinformation och möjligheten att ha en studie- och yrkesvägledare i gruppen har varit ett viktigt inslag i projektet.

○ **Hälsa**

Kost, näringslära (praktiskt i form av matlagning, bl. a), sömn, ångest, HBTQ- frågor och fysisk träning är några av alla de inslag som erbjudits och varit betydelsefulla för deltagarna i Moving On. Det vi äter påverkar t ex hur hjärnan mår och hur bra vi sover. Forskning visar att det finns ett samband mellan mat, en hälsosam tarmflora och depression och detta har förmedlats till våra deltagare i framförallt gruppverksamheten. Projektets ungdomar har deltagit i de fysiska aktiviteterna efter sin förmåga och grundfysik, alla ska ha känt att de kan vara med. Även matlagningen har varit tillgänglig för alla, de rätter som tillagats ska kunna ätas av alla som varit med, inkludering har varit en röd tråd i projektet. Vi har arbetat konkret med olika beteendexperiment, t.ex. för att klara åka buss, äta tillsammans med andra. Ungdomen har utifrån en strukturerad plan fått kliva ut ur sin komfortzon och utmana sig själv, att ha lite mer ångest i stunden för att långsiktigt minska ångesten. Det handlar också om att ge kunskap om vad som t.ex. händer i kroppen vid ångest- att ha förståelse och kunskap minskar oron.

○ **Må Bättre**

En ny metod/insats som vi utvecklat är vår så kallade "Må Bättre"-grupp. Syftet med Må bättre-kursen är att deltagaren på ett bättre sätt ska kunna hantera och förhålla sig till stress och oro samt öka medkänslan till sig själv. Metoden vi använt är mindfulness, med inslag av

compassion fokuserad terapi och KBT, då vår kurator är utbildad mindfulnessinstruktör. Kursen ska ge deltagaren verktyg och kunskap om hur vi som människor reagerar både fysiskt och psykiskt i stressande situationer. Mindfulness handlar om att genom aktiv träning lära hjärnan en ökad medvetenhet och fokus, att göra mer medvetna val och att du inte alltid behöver styras av autopiloten. Metoden innebär också kunskap om att öka medkänslan både till sig själv och till sin omgivning eftersom forskningen visar på att den inre stressen vi bygger upp för oss själva är en bidragande orsak till psykisk ohälsa. I första grupperna använde vi oss av en app för stressade ungdomar, framtagen av Mindfulnesscenter, där vi utvecklade ovan koncept och där vi var den organisation som testade detta i grupp för första gången. Vi kompletterade med material för att ge basen i kost, sömn och fysisk aktivitet. I senaste grupperna övergick vi till bokform istället, "52 vägar till medkänsla" av Ola Schenström, vilket inneburit att vi både har haft övningar via app och boken som diskussionsunderlag. Dessutom fördjupades fokus på hjärnan och de tio goda vanorna för vårt välmående. I Må bättre-kursen har vi även använt oss av material från "Hjärnberikad" och "Välmående ger resultat", två projekt som vänt sig till barn och ungdomar i kommunen. Vi har träffat innovatörerna till båda dessa för att diskutera hur vi skulle kunna använda materialet i Moving On till våra deltagare. Må bättre-gruppen har träffats 11 ggr á 2 tim/v, kursen föranleddes av individuella samtal, samt individuella uppföljningar under kursens gång. Kursen har varit öppen för samtliga deltagare från Moving On som varit intresserade, det vi sett är att det har varit en liten majoritet av tjejer i grupperna.

Sammanfattningsvis är det således det multikompetenta teamet, inga barriärer/korta beslutsvägar och möjligheten att möta ungdomen utan tidspress har varit de främsta framgångsfaktorerna som vi bedömer har gjort skillnad för våra deltagare. Ovan nämnda arbetssätt har bidragit till resultatet av projektet, vilket också vår externa utvärderare kommit fram till i sina återkopplingar. Vi har även arbetat nära den ordinarie verksamheten vilket har gett oss tillgång till ett samarbete och möjlighet för våra ungdomar att delta i det utbud som verksamheten erbjuder, till exempel arbetsträning.

5. Kommunikation, spridning och påverkansarbete

Genom olika kanaler har vi strategiskt spridit information om Moving On. Det handlade dels om att sprida information till potentiella deltagare, deras omgivning och inremittenter dels göra oss synliga för företag som vi önskade skulle bli en del av Moving On. Första perioden i genomförandefasen lades mycket fokus på att marknadsföra Moving On i de bostadsområden vi främst skulle verka i, både direkt till ungdomar men också samverkansparter, eller de som kunde tänkas möta vår målgrupp. Viktigt för oss i vår kommunikation med olika aktörer var att berätta om vår målgrupp för en ökad förståelse. Projektpersonal har besökt många platser där vår målgrupp kan tänkas befinna sig. Vi framställde material i form av informationsfoldrar och affischer, som vi spred till nedanstående samt att vi även har använt oss av sociala medier i viss utsträckning. Vi har också presenterat och representerat Moving On vid tillställningar där vi mött representanter från näringslivet. Nedan följer de områden vi använt oss av:

- Facebook
- Hemsida Halmstads kommun
- Mitt Europa
- ESF projektledarnätverk

- Styrgrupp för projektet
- Arbetsmarknads- och Näringslivsdagarna
- MUCF konferenser
- Socionomdagarna
- Möte med Föreningsliv och kyrkans ungdomsverksamhet
- Företagsbesök inom olika branscher
- Bjudit in företag att besöka Moving On på plats
- Rotary
- Marknadsföreningen i Halmstad
- Halmstads Näringsliv – företagsnätverk
- Info till olika ledningsgrupper i Halmstads kommun
- Ungdomsmottagningen
- Vuxenpsykiatri
- Barn-och ungdomspsykiatri
- Kommunens mötesplatser för unga
- Övriga projekt med liknande uppdrag
- Nationellt utbyte
- Transnationellt utbyte
- Bibliotek
- Kollegor i övriga Hallandskommuner
- Nätverk via samverkansparter
- Andersbergfestivalen
- Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

I de olika nätverk och de ordinarie verksamheter som projektgruppen finns representerade i, har vi kontinuerligt återfört våra arbetssätt och förändringar inom projektet, samt tagit till oss av de förslag som kommit avseende utveckling eller genomförande av någon insats. Viktigt för oss har varit att synas i "huset", att berätta om vårt projekt för till exempel receptionspersonal eftersom vi ville vara tillgängliga på ett smidigt sätt, vilket inte var lätt från första början. Med gott samarbete blev våra lokaler mer tillgängliga då våra deltagare kunde släppas in direkt till våra lokaler utan att vänta i ett kösystem. Detta har haft stor betydelse för att vi ska kunna vara så tillgängliga som möjligt, framförallt för de med social ångestproblematik. Kontakt har tagits med tolkförmedlingen om behov skulle uppstå för att förklara Moving On på annat språk, detta blev dock inte aktuellt.

Genom Arbetsmarknadsenhetens information på Halmstads kommuns hemsida kommer vi att berätta om det fortsatta arbetet med delar av Moving On's målgrupper. Våra samverkansparter i bland annat styrgruppen kommer få ta del av rapport och sammanfattning av projektet samt vad som händer framåt för att delge detta i sina respektive verksamheter. Information ges till etablerade kontakter inom näringslivet om att möjligheten till praktik hos dem fortsätter även om Moving On inte drivs som projekt mer. Det är också viktigt att lyfta fram att projektets insatser och dess resultat löpande har redovisats till chefer på förvaltningen samt politiker i förvaltningens nämnd, vilket har gett politikerna kunskap om målgruppens sammansättning och problematik, vilket är viktigt för förvaltningens vidare arbete med ungdomsfrågor.

6. Uppföljning och utvärdering

För att vi ska kunna följa upp vårt projekt och ta fram statistik sker löpande dokumentation i de egna verksamhetssystemen (AMEa och Aktsam) av behörig personal. Relevant dokumentation om deltagare, vad gäller bakgrundsfakta, insatser, uppföljningar och planering förs på ett säkert sätt i dessa system. Kontinuerlig uppföljning genomförs av kvalitetsutvecklare, i relation till de mål som är satta i utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsplan.

Inom projektet har vi genomfört egna enkätuppföljningar och utvärderingar vid gruppaktiviteter, MåBättre och en del enskilda inslag. Detta för att säkerställa att vi erbjudit relevanta och intressanta inslag och aktiviteter till våra målgrupper. Utvärderingarna och enkätsvaren har vi sammanställt och utgått ifrån vid vidare planering av kommande aktiviteter. Hela tiden har vi fört dialog med deltagarna i Moving On om vad som skulle vara mer önskvärt, vilka inslag är bra /mindre bra, deltagarna ska ha kunnat känna att de kan påverka i Moving On. Vi har även lyssnat in kollegor om vad de hört från deltagarna om vad som har upplevts som givande för dem. Utifrån ovan ansats har vi kunnat göra förbättringar och förändringar genom att arbeta agilt.

Ett exempel är en träningsstudie, "Hjärnstark", efter Anders Hansens bok med samma namn. Denna visar på att fysisk aktivitet påverkar hjärnan genom att det bildas nya hjärnceller och att rörelse är bra för hjärnans funktion. Vi får en smartare hjärna med bland annat ökat fokus och koncentration. Vi har tränat på ett roligt sätt som har passat alla utan krav på prestation. Innan studien fyllde deltagarna i en enkät och efter avslut fyllde de i enkäten igen och den sammanställdes sedan av projektets externa utvärderare, Serus. Ungdomarna uppgav efter studien att de fått bättre kondition, styrka, sover bättre, inte blir sjuka lika lätt och har mer energi. Här märkte vi en skillnad mellan könen, då tjejer ville träna för att förbättra sitt psykiska mående och killarna mer för det fysiska måendet.

Serus, vår externa utvärderare har varit mycket delaktig i projektet, följt upp både kvantitativt och kvalitativt, i form av enkäter, intervjuer och workshop med deltagare och med personal. Utvärderaren har träffat personer med olika bakgrund och förutsättningar och oftast har intervjuerna skett i våra lokaler för att deltagarna ska känna sig trygga. I några fall har telefonintervju varit aktuellt, då deltagaren haft svårighet att komma hit.

Utvärderaren hade en aktiv roll i Moving On utifrån sitt uppföljningsuppdrag. Hon besökte oss ofta och var genuint intresserad av vårt arbete och utvecklingen av projektet. Utvärderaren har även deltagit i möten med projektgrupp och styrgrupp för att få en bred bild av samverkansparternas och projektpersonalens förväntningar, delaktighet och arbetssätt. Vi har hela tiden fått en kontinuerlig återkoppling från utvärderaren och har stämt av via telefon och mail mellan PM och träffar. Utförligare redovisning angående utvärdering; se Serus rapport.

7. Användandet av resultat

Deltagare som anvisas till Arbetsmarknadsenheten kommer att träffa handläggare för kartläggning och utifrån detta görs en individuell planering. De målgrupper som tidigare varit aktuella i Moving On kommer inte alla att rymmas i ordinarie verksamheten. Framförallt riktas insatserna nu till ungdomar från ekonomiskt bistånd, KAA (kommunala aktivitetsansvaret) och de ungdomar som anvisas från arbetsförmedlingen som har ersättning och önskar en praktik inom en kommunal förvaltning.

Inom ramarna för Arbetsmarknadsenhetens organisation finns i dagsläget inte möjligheten att på samma sätt vara ute på till exempel mötesplatser för unga för att möta ungdomar, däremot finns kontakten kvar med de platser där målgruppen kan tänkas finnas (och ett möte går alltid att genomföra på andra platser än "kontoret"). Arbetet med individen i fokus är en grundsten som vi bygger vidare på. Det förhållningssätt som vi haft och det vi erbjudit projektdeltagarna med korta vägar mellan samverkansparter är något som ska kunna bibehållas även efter projektets slut. Svårigheterna med detta är att förändringar skett dels hos projektägaren dels hos några av samverkansparterna som gör att samarbetet inte kommer se likt ut. Det finns däremot inga hinder att fortsätta med nätverket runt målgruppen för att underlätta arbetet och ha korta vägar för ungdomen. I projektgruppen har det varit professioner från olika områden och dessa kommer inte fortsätta arbeta i ett team, däremot kommer samarbetet fortsätta mer på individnivå (förutom nätverksträffar).

Kuratorns roll har fortsatt fokus på Moving Ons målgrupp, detta kommer ske i tätt samarbete med de handläggare som ansvarar för målgruppen. Det viktiga är att ta med sig de lärdomar vi tillskansat oss under åren som gynnar målgruppen, att fortsätta utvecklas och få mer kunskap i arbetet med ungdomarna. Detta framkom även på en gemensam workshop som vi hade i februari. Där tryckte medverkande (styr- och projektgrupp) på att metoder, lärdomar och arbetssätt bör tas in i ordinarie verksamhet.

Må Bättre, kommer att fortsätta med samma material och metod som vi har utvecklat i Moving On, skillnaden är att det även kommer erbjudas till övriga målgrupper inom ordinarie verksamhet, om behovet finns. Inom Moving On har denna aktivitet letts av kurator samt en processledare, deltagarantal max 10/grupp. Kurator kommer fortsätta med denna insats med stöd av någon mer från personalgruppen. "Välmående ger resultat" är en metod som två personal utbildas inom för att senare utbilda övrig personal vidare inom denna metod. Genom Moving On kom vi i kontakt med innovatören till "Välmående ger resultat", och har anammat en del av modulerna i vårt arbete.

I våra kontinuerliga gruppverksamheter kommer det att ges inslag av hälsoaktiviteter för att främja den psykiska och fysiska hälsan. Dessa implementeras, inte bara till Moving On's målgrupp utan även till övriga målgrupper inom Arbetsmarknadsenheten, men det kommer att erbjudas särskilda grupper för endast ungdomar. Vi har sett i Moving On hur viktigt det är att arbeta med helheten runt hälsa, de fysiska aktiviteterna som vi kan erbjuda i dagsläget kommer vara fria aktiviteter i form av till exempel promenader. För att få deltagarna att känna en större delaktighet i samhället, demokrati och jämställdhet och få kunskap om sina rättigheter/skyldigheter/möjligheter kommer vi också att ha kvar inslag på detta tema i våra

gruppverksamheter framöver. Ambitionen är att fortsätta med studiebesök och föreläsningar inom dessa ämnen. Vi fortsätter även med att anordna Jobbsök två gånger/vecka, då det har framkommit att det varit ett uppskattat inslag. Fortsatt fokus på studier för att "avdramatisera" utbildning samt visa på alla olika utbildningsvägar som erbjuds. Erfarenheten från Moving On, som tidigt visade sig, var att en kombination av våra olika tidigare spår gav deltagarna en bredd och att delarna hör ihop, därför kommer de fortsättningsvis samköras.

Efter Moving On kommer vi också att fortsätta med inslag som träffar med arbetsgivare och bemanningsföretag samt studiebesök på olika arbetsplatser. Vi kommer arbeta med att finna praktikplatser utifrån deltagarens önskemål och erbjuda praktik inom näringslivet. Därför är det viktigt att bibehålla de kontakter som har etablerats inom näringslivet och kunna använda befintliga praktikplatser, men också knyta till oss nya utifrån behov. Samarbetet med handledare på arbetsplatser som har etablerats genom "Näringslivsspåret" kommer att fortsätta, då vi har sett att de är en viktig del i att praktiken ska fungera för deltagarna. Vi vill behålla vårt upparbetade nätverk av handledare samt bygga på det. Ambition finns att fortsätta erbjuda träffar för handledarna, då det har visat sig vara uppskattat inom Moving On. Ett konkret förslag som framkom under workshopen (som nämnts ovan), var att ta fram någon form av handledardokument, med information om syfte, roller, målgrupp, tips mm. Under hösten-19 ska detta kunna finnas till hands och användas.

Viktigt är också att den personal som nu fortsätter med målgruppen bibehåller och fortsätter dela med sig till övriga kollegor de kunskaper, lärdomar och metoder som arbetats fram i projektet och som varit framgångsrika och att det ges utrymme till detta i organisationen utifrån de förutsättningar som råder.

8. Kommentarer och tips

Utifrån vad som beskrivits i föreliggande slutrapport så vill vi här kort sammanfatta våra erfarenheter och lärdomar som fört Moving On framåt.

Helheten att kunna erbjuda och mixa olika inslag från de tre spåren har varit ett bra arbetssätt. Många av ungdomarna behövde få del av alla inriktningar och processledarnas olika professioner. Möjligheten att arbeta i multikompetent team, där deltagaren varit i fokus utifrån dennes förutsättningar och där vi har stöttat och utmanat. Projektet har arbetat agilt genom att löpande forma insatser och arbetssätt efter deltagarnas olika behov. Den röda tråden har varit "supported motivation"- stötta, motivera, inte ge upp och ge flera chanser så att ungdomen kommer vidare.

En stor fördel är att projektpersonalen har jobbat tillsammans i samma lokaler vilket ger närhet, snabbhet och lättare till snabba beslut. Moving On har visat att fokus på ungdomar fullt ut, med tät samverkan mellan de olika samverkansparterna, är bidragande till bra resultat. Genom kontinuerliga möten med projektgruppen har information både spridits och tillförts från projektet till övriga kollegor och chefer hos våra samverkansparter. Engagerad

rätt sammansatt styrgrupp är också viktigt och vi har haft förmånen att gruppen har varit relativt intakt under projektperioden.

De aktiviteter som bedömts ha gjort störst nytta för ungdomarna och som vi gärna skicka med oss till nya projekt:

- Helheten – dvs möjligheten att mixa olika inslag
- Jobbcoaching
- Studiebesök på företag
- Snabbintervjuer med arbetsgivare
- Det vidgade hälsoperspektivet och olika inslag på detta tema
- Individen i fokus
- Våga tänka om och nytt, blir troligtvis inte som ni planerat från början
- Många möjligheter till samtal med projektpersonalen- tid och tålamod, att inte ge upp om ungdomen och att ge flera chanser